

2019-10-22

Vårt dnr 2019.342

Ert dnr: Ds 2017:63

Kulturdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Yttrande över promemorian Konsultation i frågor som rör det samiska folket (Ds 2017:63)

Sammanfattning

Strömsunds kommun ser positivt på viljan att stärka och främja det samiska folkets delaktighet och möjlighet till inflytande. Vi ser dock med oro på den ökade administration som kan befaras och att man i promemorian anser att berörda kommuner inte ska kompenseras för detta. Strömsunds kommun efterfrågar också ett tydligare ramverk kring när konsultationer ska göras och i vilka fall man kan underlåta sig att göra dessa. Vem som äger frågan att avgöra i fall där meningsskiljaktigheter kring konsultationsskyldigheten uppstår mellan parterna behöver också tydliggöras.

Inledning

Strömsunds kommun är positiv till att främja och stärka det samiska folkets delaktighet och möjlighet till inflytande. Kommunen arbetar ständigt utifrån en målsättning att utveckla samråd och dialog med det samiska folket.

1977 erkändes samerna som ett urfolk i Sverige med motiveringen "samerna utgör en ursprunglig befolkning, som i Sverige är lika gammal som eller äldre än landets majoritetsbefolkning". Det är med andra ord av yttersta vikt att samernas särställning som urfolk tydligt definieras i författningen, främst utifrån behovet att kunna motivera den aktuella konsultationsrätten gentemot andra minoritetsgrupper.

Utökad administration för berörda parter

I promemorian pekar man på att Sametinget bör kompenseras för ökad administration till följd av det nya regelverket medan berörda kommuner bedöms kunna hantera detta inom befintliga ramar. Strömsunds kommun delar inte denna uppfattning. Många av de samiska förvaltningskommunerna är små och har därför mindre administrativa resurser till sitt förhållande. Vi ser en trend i att det hela tiden kommer nya pålagor som adderas till kommunernas ansvar, sammantaget blir den administrativa bördan av dessa kännbar. Vi förordar att man vidare utreder kompensation till berörda kommuner utifrån finansieringsprincipen.

Konsultation

Strömsunds kommun anser sig idag ha en välutvecklad dialog och gott samråd med det samiska folket, detta har arbetats fram under lång tid och i god anda av berörda parter. Att samernas inflytande och delaktighet ökar och regleras i en författning ser kommunen positivt på. Strömsunds kommun vill dock framhålla vikten av att tydliga direktiv och riktlinjer om hur konsultationsordningen ska tillämpas utarbetas i god tid innan ett eventuellt införande.

I promemorian föreslås att konsultation ska kunna underlåtas om synnerliga skäl finns med hänsyn till ärendets brådskande art. Här behöver ett tydligt ramverk utarbetas på vad som kan och inte kan anses brådskande, utrymmet för egna tolkningar bör minimeras. En relevant frågeställning i sammanhanget är: vem ska äga den slutliga rätten att avgöra ifall ärendet är brådskande ifall meningsskiljaktigheter uppstår?

I promemorian finns formuleringen att termen *konsultation* i Sverige vanligen används med innebörden *rådfrågning*, vidare nämns att i urfolkssammanhang bör dock betydelsen tolkas som *förhandling*. Här är det viktigt att terminologin tydligt klargörs i författningen så att utrymmet för egna tolkningar minimeras.

Strömsunds kommun förordar att formuleringen kring att Sametinget, samiska organisationer och samebyar har möjlighet att påpeka för en beslutsmyndighet att ett ärende motiverar konsultation. Denna skrivning finns nu i kommentarerna men bör ingå som en del i själva författningen, främst för att jämna ut potentiella ojämlikheter i konsultationsförfarandet.

STRÖMSUNDS KOMMUN
Kommunstyrelsen